

PRO

PRO 2013

VERKSAMHETSBERÄTTELSE OCH ÅRSREDOVISNING

På omslaget (från vänster): Maria Linder, Birgitta Beckman och Klaus Buttenschön.
Fotograf: Stefan Bladh.

PRO 2013

VERKSAMHETSBERÄTTELSE OCH ÅRSREDOVISNING

Förord

Vi lägger ännu ett händelserikt år bakom oss. 2013 innehöll framgångar, men även motgångar, för oss pensionärer.

Jag konstaterar att PRO växer. Medlemsantalet ökar. Det är mycket glädjande. Våra satsningar på en aktiv medlemsrekrytering ger resultat. För varje ny medlem blir PRO starkare och ett starkt PRO innebär en kraftfull röst för de svenska pensionärernas intressen.

Och det behövs. Under 2013 presenterade PRO en rapport som visar att pensionärernas frågor inte har något större utrymme i den politiska debatten. Ändå utgör vi 26 procent av väljarkåren.

Regeringens budgetproposition som presenterades tidigt hösten 2013 var ingen rolig läsning. Trots en skattesänkning på pension ökar skattegapet mellan lön och pension på grund av det femte jobbskatteavdraget. Gapet skulle ha blivit ännu större om inte PRO tillsammans med de övriga pensionärsorganisationerna uppvakttat Anders Borg med krav om rättvis skatt. Två dagar efter mötet kallade Anders Borg till presskonferens och presenterade en betydligt större sänkning av skatten för pensionärer. Ändå är vi tillbaka där vi startade kampen för rättvis skatt för sex år sedan då alliansregeringen införde det första jobbskatteavdraget.

I början av 2013 väckte PRO uppmärksamhet genom att anmäla myndigheten Tandvårds- och läkemedelsverket till Diskrimineringsombudsmannen för åldersdiskriminering. Frågan diskuterades i riksdagen. Även om PRO:s anmälan till DO lades ner har TLV ändrat sina rutiner.

PRO:s prisundersökning skapade rubriker och löpsedlar även 2013. Vi jämförde 2013 års varukorg med varukorgen 1997. Jämförelsen visade att priset på varukorgen sjunkit sedan 1997. En utveckling som PRO:s medvetna och ihärdiga konsumentarbete bidragit till.

Nya PRO-föreningar har sett dagens ljus under 2013. I Örebro bildades PRO Sport för dem som både gillar att utöva sport och titta på andra som gör det. Ett roligt initiativ som jag hoppas sprider sig till andra delar av landet. Nybildade PRO Global i Stockholm ser till att PRO engagerar sig i de globala äldrefrågorna. I PRO Kultur i Västerås växer den nya rockkören så att det knakar.

Nu går vi in i ett valår. PRO spänner bågen. Vi ska sätta våra frågor på den politiska dagordningen. 400 000 medlemmar kan påverka.

Curt Persson
Ordförande PRO

PRO påverkar

PRO tar tillvara pensionärernas intressen och påverkar politiken för att pensionärerna ska få det bättre i samhället. Påverkansarbetet utgår från handlingsprogrammet som beslutas av PRO:s medlemmar på kongressen vart tredje år.

PRO:s åsikter lyfts fram till beslutsfattare på alla nivåer i samhället. I kommuner och landsting/regioner påverkar dels PRO:s distrikt, föreningar och samorganisationer och dels PRO:s ledamöter i pensionärsråd. På nationell nivå sitter PRO med i regeringens pensionärskommitté och samverkar med myndigheter och andra organisationer. PRO lämnar löpande in remissvar på förslag från statliga utredningar, samt bildar opinion genom att synas i lokal och nationell media.

Regeringens pensionärskommitté

Fyra gånger om året träffar PRO ministrar i regeringens pensionärskommitté för att presentera och diskutera frågor som är viktiga för PRO:s medlemmar. Under 2013 träffade PRO:s ordförande Curt Persson socialminister Göran Hägglund, äldreminister Maria Larsson, socialförsäkringsminister Ulf Kristersson och finansminister Anders Borg.

Under året har PRO:s ordförande även haft enskilda överläggningar med både representanter för regeringen och oppositionspartierna i riksdagen.

Genomslag i media

PRO:s närvaro i media ökade under året. Totalt hade PRO 21 343 träffar i tryckt press, webb, TV och radio under 2013. Motsvarande siffra för 2012 var 18 598 träffar.

PRO fick mest uppmärksamhet under april/maj och i december. I april presenterade pensionsåldersutredningen sin betänkande. I maj genomförde PRO en aktionsdag för rättvis skatt vilken genererade både insändare och debattartiklar i media över hela landet. Andra medialt uppmärksammande sammanhang var PRO Blekinges engagemang på Sweden Rock Festival, PRO:s prisundersökning som presenterades i december, och rapporten om kommunernas olika förskrivning av för många eller olämpliga läkemedel.

Även PRO:s ordförande Curt Perssons kommentarer till Riksrevisionens rapport om att 140 000 pensionärer som är berättigade till bostadstillägg för pensionärer inte ansöker om det uppmärksammades i flera medier.

Aktionsdag för lika skatt

PRO:s arbete för att pensionärer inte ska behöva betala mer skatt än löntagare fortsatte under 2013. I maj genomförde PRO en actionsdag över hela landet. Frågan lyftes ytterligare genom debattartiklar och annan uppmärksamhet i media.

I en debattartikel presenterade Curt Persson en ny Sifo-undersökning som visar att 44 procent av medborgarna inte känner till den orättvisa skatten.

Utredningar av pensionssystemet

På initiativ av PRO och övriga pensionärsorganisationer har regeringen tillsatt flera utredningar om pensionssystemet. De har remissbehandlats och eventuella förslag är aviserade till 2014. Under 2013 har pensionärsorganisationernas gemensamma pensionsarbetsgrupp D5 kompletterat initiativet genom att lämna över rapporten "En modell för finansiering av pensionssystemet utan automatisk balansering" till regeringen.

PRO:s prisundersökning

Syftet med PRO:s årliga prisundersökning är att sätta fokus på matpriserna och öka prismedvetenheten bland medlemmar och allmänhet. 2013 genomfördes undersökningen i oktober. Omkring 2 000 PRO:are undersökte över 1 000 butiker i hela landet. 2013 års varukorg var densamma som varukorgen 1997. Kostnaden för varukorgen har sjunkit sedan 1997. PRO har varit en bidragande orsak till detta genom ett medvetet konsumentarbete.

Vård värd samverkan

Tillsammans med elva andra organisationer arbetar PRO i nätverket Vård värd samverkan. Syftet är att öka samverkan mellan olika yrkesgrupper inom äldre-vård- och omsorg och mellan kommuner och landsting.

Vård värd samverkan-nätverket genomförde under 2013 två träffar där vi bland annat förde samtal med representanter från regeringens satsning på de mest sjuka äldre.

Koll på läkemedel

Koll på läkemedel, som PRO driver tillsammans med SPF och Apoteket AB, övergick från projekt till kontinuerlig verksamhet under 2013. Regeringen beviljade 1 miljon kronor för att genomföra utbildningar för KPR-ledamöter i de kommuner som låg över riksgenomsnittet för förskrivning av för många eller olämpliga läkemedel. 145 kommuner omfattades av utbildningarna som genomfördes vid sju konferenser i landet. Kommunledningarna fick dessutom brev om hur kommunen låg till, tillsammans med uppmaningen att ta upp frågan vid KPR/LPR-möte.

Koll på läkemedel arrangerade också ett välbesökt seminarium under Almedalsveckan.

Tandvårds- och läkemedelsförmånsverket

PRO anmälde TLV till Diskrimineringsombudsmannen för diskriminerande formuleringar i TLV:s underlag för bedömningar av läkemedel under högkostnads-skyddet. DO avslog anmälan med hänvisning till att endast enskilda personer kan göra anmälan. Men PRO:s anmälan ledde ändå till att TLV på eget initiativ tillsatte en etikgrupp, som ska analysera formuleringar och föreslå bättre skrivningar till beslutsunderlagen.

Boende för äldre

PRO genomförde 2013 tre nationella konferenser om äldres boende: Äldres boende idag och i framtiden, Boende för äldre till rimliga kostnader samt Den sociala dimensionen och närmiljön i boendet. I samband med konferenserna presenterades tre nya rapporter. Konferenserna och rapporterna är ett led i PRO:s arbete med att ta fram ett boendepolitiskt program.

INTERNATIONELL VERKSAMHET

PRO blev under året medlem i den globala organisationen HelpAge International, som har över 100 medlemmar i 65 länder. HelpAge driver frågor om äldres rättigheter och biståndsverksamhet inriktad på äldre.

I Stockholmsdistriktet bildades föreningen PRO Global med inriktning på att lyfta fram de globala äldrefrågorna.

Den nordiska samarbetsorganisationen, NSK, fick under hösten en ny samordnare; Ewa Hedkvist Petersen, som sköter sitt uppdrag från Luleå. I NSK ingår åtta pensionärsorganisationer från sex nordiska länder. Via NSK var PRO representerat i den europeiska samarbetsorganisationen Age Platform Europe, där PRO:s ordförande ingått i styrelsen.

PRO har också fortsatt att vara medlem i Fairtrade.

REMISSVAR

- Ansvarsfull hälso- och sjukvård, SOU 2013:44
- Delbetänkandet Patientlag, SOU 2013:2
- Remiss avseende utvärdering av dostjänsten; dnr.589:2012/521030
- En samlad organisation på det funktionshinderpolitiska området, Ds 2013:40
- Delbetänkandet av Läkemedels- och apoteksutredningen: ersättning vid läkemedelsskador och miljöhänsyn i läkemedelsförmånerna; SOU 2013:23
- Remiss avseende slutbetänkandet Gör det enklare! SOU 2012:33
- Åtgärder för ett längre arbetsliv, SOU 2013:25
- Pris, tillgång och service – fortsatt utveckling av läkemedels- och apoteksmarknaden, SOU 2012:75
- Privata utförare – Kontroll och tillsyn, SOU 2013:53
- Vägval för Premiepensionen, Ds 2013:35
- Inspektionen för vård och omsorg – en ny effektiv tillsynsmyndighet för hälso- och sjukvård och socialtjänst, Ds 2012:20
- Inordnande av delar av Hjälpmedelsinstitutet i myndigheten för delaktighet (Handisam)
- Socialstyrelsens förslag Läkemedelsgenomgångar för äldre multistjuka personer – en vägledning för sjukvården och andra aktörer, Dnr 23446/2012
- Socialstyrelsens förslag Begrepp och termer – boenden, bostäder – socialtjänst, Dnr 28756/2013
- Socialstyrelsens förslag till vägledning om Att arbeta med äldres psykiska ohälsa

PRO VAR REPRESENTERAT I:

- ABF:s förbundsstyrelse: Björn Lindh.
- ABF:s verksamhetsråd: Dan Karlsson.
- AGE Pensions/Social Protection: Bengt Sibbmark.
- AGE Platform Europes styrelse: Curt Persson.
- AGE Social Inclusion Expert group: Guy Lööv.
- BRAVÅ:s (Bra vård för äldre) styrelse: Guy Lööv.
- Energimarknadsinspektionens energimarknadsråd Märtha Dahlberg.
- Forskningsprojektet SWEACP, Vård i livets slutskede: Janette Bäckman.
- Hjälpmedelsinstitutets brukarråd: Guy Lööv.
- Koll på läkemedels styrgrupp: Sten Boström.
- Kommunallagsutredningens referensgrupp: Guy Lööv.
- NTF:s centrala äldreråd: Märtha Dahlberg.
- Nätverket "Våld mot äldre": Janette Bäckman.
- Pensionärmyndighetens pensionärsråd: Bengt Sibbmark.
- Projektet Aktivt åldrande, Individuellt anpassade måltidslösningar: Guy Lööv.
- Regeringens pensionärskommitté: Curt Persson, Janette Bäckman.
- Riksdagens referensgrupp i Konsumentfrågor och – Konsumentmakt: Märtha Dahlberg.
- SIS Kvalitet i hemtjänst och kvalitet i äldreboende: Guy Lööv.
- SIS Lättöppnade förpackningar: Märtha Dahlberg.
- Smedpacks styrgrupp: Sten Boström.
- Socialstyrelsens arbetsgrupp om äldreguiden: Guy Lööv.
- Socialstyrelsens e-hälsoråd: Lars Hedberg.
- Socialstyrelsens äldreråd: Guy Lööv och Sten Boström.
- Statens pensionsverks pensionärspanel: Bengt Sibbmark.
- Svenska Palliativa registret: Kerstin Blomqvist.
- Sveriges Kommuner och Landstings Senior Advisory Board Bättre liv för sjuka äldre: Sten Boström.
- Sveriges Konsumenters styrelse: Märtha Dahlberg.
- Tandvårds- och läkemedelsförmånsnämndens insynsråd: Sten Boström.
- Tillväxtverkets referensgrupp i konsumentfrågor: Märtha Dahlberg.
- Utredningen om framtida valfrihetssystem inom socialtjänsten: Christina Tallberg.
- Expert till Utredningen om framtida valfrihetssystem inom socialtjänsten (LOV): Christina Tallberg.
- Vårdanalys brukarråd: Sten Boström.
- Äldrecentrum, Kommunal och Akademikerförbundet SSR, projektet Vem ska bestämma vad i äldreomsorgen: Guy Lööv.
- PROFörsäkringars marknadsråd: Roine Hangvar.
- PRO:s rikslotteri Trippelskrapets styrgrupp: Curt Persson, Roine Hangvar samt Britt-Marie Ekvall, lotteriföreståndare.
- Grand Tours AB: Curt Persson, Christina Tallberg, Lars Hedberg, Roine Hangvar samt Lisbeth Staaf Igelström, ersättare.

Friskvård, studier och resor

PRO arrangerar varje år en mängd aktiviteter. Kultur, sång och studier är det som engagerar flest medlemmar. Närmare 300 000 PRO:are motionerade, dansade och gymnastiserade i PRO under 2013. Nästan 170 000 deltog i resor, inom och utom Sverige.

Folkbildning och kultur

Över 805 000 besökare kom till PRO:s 13 800 rapporterade kulturarrangemang under 2013. Det är en ökning med 7 000 besökare jämfört med 2012. Även antalet program ökade. 491 musikgrupper fanns i PRO under året. I våra studiecirklar rapporterades närmare 119 000 deltagare, vilket är en minskning jämfört med 2012 både i deltagarantal och antal cirklar. 142 olika ämnen studerades. Mest lockande var IT-cirklar, där sammanlagt 8 000 medlemmar deltog.

Övrig folkbildningsverksamhet

PRO-föreningarna arrangerade även seminarier, utbildningsdagar för styrelserna, kortare kurser för exempelvis webben, och en mängd andra gruppaktiviteter under året. I dem deltog 949 000 medlemmar. Det är en ökning med 113 000 deltagare jämfört med året innan.

Motion och gymnastik

Närmare 300 000 PRO:are motionerade, dansade och gymnastiserade i PRO under 2013. Många tävlade i uttagningarna till PRO:s riksmästerskap i golf, orientering, boule, bridge och bowling. Andra deltog i exempelvis Qi-Gong, seniordans, Line-dance, simning, stavgång, curling, promenader, orientering, styrketräning och cykling.

In- och utrikesresor

Nästan 145 000 medlemmar reste med PRO inom Sverige, drygt 15 000 inom övriga Norden och nästan 10 000 utanför Norden, under 2013. PROmedlemsresor hade två stora medlemsträffar på Rhodos och på Gran Canaria för sammanlagt 1 110 deltagare, samt storstadsresor, trädgårdsresa, gemenskapsresor för ensamresande, vandrings- och smakresor. Omkring 2 500 reste med PROmedlemsresor 2013.

DELTAGARE

Gymnastik, dans och motion	300 000
Kulturarrangemang	805 000
In- och utrikesresor	170 000
Studiecirklar	119 000
Summa	1 394 000

Kontakt för gemenskap

I PRO:s föreningar finns kontaktombud, som är ansvariga för att nya medlemmar ska komma med i gemenskapen. Kontaktombuden ser även till att medlemmar som inte orkar delta på aktiviteter och möten får telefonsamtal och besök. Under 2013 fanns omkring 4 338 kontaktombud i PRO. De hade telefonkontakt med och besökte över 30 500 medlemmar.

Uppskattade ledare

Varje år ordnar tiotusentals PRO:are runt om i landet olika aktiviteter för PRO:s medlemmar. Tack vare alla dessa fantastiska ledare och förtroendevalda är PRO en öppen och välkomnande organisation för landets pensionärer. Under 2013 fick 731 av dessa eldsjälar PRO:s förtjänsttecken som tack.

PRO:s folkhögskola

PRO är huvudman för folkhögskolan i Gysinge, Gästrikland. Folkhögskolan utbildar bland annat PRO:s medlemmar och förtroendevalda. År 2013 genomfördes över 4 677 deltagarveckor. Förutom kurser i föreningskunskap och ledarskap fanns exempelvis dans, Qi Gong, IT, hantverk, natur och språk med i programmet.

Utbildningar och konferenser

Under 2013 fick PRO:s distrikt utbildning i bland annat konsumentfrågor, friskvård, studier, PROförsäkringar, medlemsvård och medlemsrekrytering, trafiksäkerhet, intressepolitiskt arbete, PROkontakt, ledarskap, ekonomi, kommunikation och IT. PRO:s regionala konferenser för medlemmar handlade om prisundersökningen, medlemsrekrytering, bättre läkemedelsbehandling, och förebyggande av allt från benbrott till inbrott.

GysingeAkademin

”Pensionlivets guldkant eller nödtröft” var temat för 2013 års GysingeAkademi. Ett femtiotal personer samlades under två dagar i oktober för att ta del av föreläsningar och diskutera frågor om pensionssystemet. Jämställdhetsperspektivet lyftes fram, eftersom vårt pensionssystem i praktiken missgynnar kvinnor.

Strategi för studier

Under 2013 har vi infört PRO:s strategi för utveckling av studieverksamheten, och distriktet har påbörjat arbetet med den nya modellen för ledarutbildning enligt strategin. Vi har också förberett nystarten av PROsIT och arbetat fram ett nytt grundmaterial som blir klart i januari 2014. I samarbete med PROmedlemsresor och ABF har Res och lär-cirklar under året riktats till Prag, och under hösten inleddes arbetet inför Res och lär-cirklar till Krakow med start våren 2014. Ett arbete med att utveckla metoderna inom cirkelverksamheten har inletts och ett inspirationsmaterial kommer att presenteras under 2014.

PRObåten, PROstjärnan och PROvetarna

För fjärde året i rad arrangerade PRO en kryssning med PRObåten från Stockholm till Mariefhamn. 1 400 PRO:are roade sig med dans, musik och underhållning varvat med besök hos utställare. Riksmästerskapet i PRO:s kunskapstävling PROvetarna avgjordes på båten. Där hölls även finalen i talangtävlingen PROstjärnan, som under året genomförts i samarbete med fem PRO-distrikt.

PRO:s rikslotteri Trippelskräpet

PRO säljer trippelskräplotter för att förstärka finansieringen av PRO:s verksamhet, i första hand föreningarna samt PRO:s folkhögskola. Trippelskräpet är PRO:s eget medlemslotteri och lotterna säljs genom prenumerationer och i PRO-föreningarna, hos ATG-ombud och i större Coop-butiker.

Under 2013 såldes cirka 2,5 miljoner lotter. Totalt gav det en nettointäkt till PRO:s olika organisationsled på cirka 12,3 miljoner kronor.

Intresseföreningen PRO:s folkhögskola Gysinge

1 197 av PRO:s föreningar och alla distrikt var under 2013 medlemmar i folkhögskolans intresseförening. Medlemsavgifterna uppgick till 720 573 kronor och inkomna gåvor uppgick till 21 567 kronor. Intresseföreningen gav 760 864 kronor i anslag till folkhögskolan.

Medlemsrekrytering

PRO:s medlemsantal ökade under 2013 – tack vare flera framgångsrika satsningar på medlemsrekrytering fick vi totalt 31 460 nya medlemmar under året, vilket är nästan 4 000 fler jämfört med 2012. Sista december 2013 var 394 995 pensionärer medlemmar i PRO. I organisationen fanns 26 distrikt, 290 samorganisationer och 1 347 föreningar.

För att PRO ska vara en stor, stark och framtidsinriktad organisation är arbetet med en aktiv medlemsrekrytering mycket viktigt. Flera nya rekryteringsmaterial togs fram 2013, bland annat ett antal mycket populära medlemsrekryteringsvykort för föreningar och för PROmedlemsresor. Medlemsrekryteringskurser hölls vid 21 tillfällen runtom i Sverige, och en central värvningskonferens genomfördes på Gysinge i mars 2013.

Under året gjorde PRO två stora rekryteringskampanjer via post, dels 65-årsbrevet som gick ut till alla som fyllde 65 år, och dels 67-årsbrevet som gick ut till alla som fyllde 67 år under 2013. Särskilda satsningar på medlemsrekrytering gjordes i de tre storstadsdistrikten Stockholm, Göteborg och Malmö. Dessutom gjorde PRO under hösten, med hjälp av en telebyrå, en återrekryteringskampanj för medlemmar som lämnat.

För att både stärka PRO:s varumärke och rekrytera nya medlemmar genomförde PRO under hösten Afterworkprojektet med informationsträffar i pubmiljö. Event genomfördes på 19 orter och 2 411 medlemmar rekryterades.

Dessutom valde PRO att stödja medlemsrekrytering i samband med Sweden Rock, husvagnsmässan, trädgårdsmässan samt Christer Sjögrens julturné.

MEDLEMSFÖRMÅNER

I PRO-medlemskapet ingick en mängd både centrala och lokala medlemsförmåner, såsom tidningen PROpensionären, IT-support, rabatter på resor med SJ, PROmedlemsresor och Grand Tours, rabatt på studier vid PRO:s folkhögskola, samt lokala rabattavtal på allt från gymkedjor till sybehörsaffärer. Under 2013 utvecklade PRO samarbetet med Smart Senior genom ett gemensamt PRO- och Smart Senior-kort, som gav rabatter på bland annat glasögon, Swebusresor, mobiler och datorer.

Ytterligare förmåner var fördelaktiga hem-, olycksfalls- och sparlivförsäkringar, speciellt framtagna utifrån PRO:s medlemmars önskemål. Under 2013 såldes cirka 14 000 försäkringar till PRO:s medlemmar.

Medlemsstatistik

Distrikt	Medlemmar 2013	Medlemmar 2012	Ökning/ minskning
Blekinge	8 471	8 520	-49
Bohuslän	15 486	15 805	-319
Dalarna	20 621	20 972	-351
Gotland	1 965	1 944	21
Gävleborg	17 440	17 361	79
Göteborg	10 594	10 966	-372
Halland	9 149	9 038	111
Jämtland	10 302	10 155	147
Jönköpings län	13 705	13 693	12
Kalmar län	14 198	14 169	29
Kronobergs län	8 271	8 363	-92
Medelpad	8 735	8 526	209
Norra Älvsborg	11 059	11 210	-151
Norrbotten	20 390	20 161	229
Skaraborg	9 792	9 739	53
Skåne	44 138	44 144	-6
Stockholms län	52 727	52 873	-146
Södermanland	10 025	10 233	-208
Södra Älvsborg	9 861	9 845	16
Uppsala län	15 810	15 667	143
Värmland	16 789	16 565	224
Västerbotten	14 071	13 882	189
Västmanland	12 889	12 767	122
Ångermanland	9 433	9 269	164
Örebro län	13 989	13 924	65
Östergötland	15 085	15 144	-59
SUMMA	394 995	394 935	60

Kommunikationskanaler

För att fler ska känna till PRO:s arbete och delta i PRO:s aktiviteter har PRO satsat på fortsatt utveckling av våra kommunikationskanaler. Under 2013 har PRO bland annat lanserat en uppdaterad och omarbetad webbplats.

PROpensionären

PROpensionären skickas ut med tio nummer (varav ett dubbelnummer) varje år till alla medlemmar (ett nummer per hushåll). 2013 var upplagan 295 200 exemplar. Trots att tidningen tappade upplaga under 2013 ökade antalet läsare under sista kvartalet med 32 000, vilket är 15 procent. Uppgången uppmärksammades av branschtidningar och av Sifo.

I enlighet med ett beslut från senaste kongressen har PRO-föreningar runtom i landet kunnat prenumerera på PROpensionären till vårdcentraler med flera utan kostnad, samt använda tidningen som medlemsvärvare i mässammanhang.

Nyhetsbrev

Varje månad skickar PRO:s rikskansli ut nyhetsbrevet PRO Informerar till föreningar och samorganisationer, antingen per e-post eller i pappersform. Nyhetsbrevet läggs även upp på intranätet.

Under första halvåret 2013 skickades en enkät ut för att ta reda på hur många som läser nyhetsbrevet. Närmare 90 procent av mottagarna uppgav att de läste PRO Informerar – varav de allra flesta via intranätet. Under året läste allt fler nyhetsbrevet via PRO-mejlen, en ökning från omkring 15 till 30 procent.

Varje månad skickar rikskansliet även ut nyhetsbrevet Distriktscirculäret till distrikten.

PRO:s webb och Facebook

Under andra delen av 2013 lanserades PRO:s nya webbplats med ny design, nya funktioner och en uppdatering av plattformen, Episerver 7.0. Allt för att vara i fas med den tekniska och digitala utvecklingen. Under hela året har utbildningar för webbansvariga i föreningarna hållits. På webbplatsen finns nu även en aktivitetskalender där besökare hittar de aktiviteter som föreningar, samorganisationer och distrikt lägger in.

PRO:s närvaro på Facebook ökar kontinuerligt, och har fortsatt att locka besökare. Under 2013 kom vi upp i mer än 25 000 som gillar PRO och det PRO gör, vilket betyder att antalet gillare mer än fördubblats jämfört med 2012. PRO är en av få organisationer i Sverige som haft en sådan expansiv utveckling på Facebook, och den beror delvis av vår satsning med två lyckade annonskampanjer.

WEBBSTATISTIK

Unika besökare	Under 2013	Sedan 2012
www.pro.se	1 524 456	+ 49 115
Intranätet	54 922	+ 21 389

1 029 föreningar och samorganisationer hade under 2013 en egen hemsida under pro.se, vilket var 109 fler än under 2012.

Beslutande organ

Styrelse

Curt Persson, ordförande, PRO Uppsala län, Christina Tallberg, 1:e vice ordförande, PRO Stockholms län, Lars Hedberg, 2:e vice ordförande, PRO Norrbotten, Lisbeth Staaf Igelström, PRO Värmland, Eda Anderson, PRO Medelpad, Janette Bäckman, PRO Dalarna, Mauritz Eliasson, PRO Bohuslän, Göran Göransson, PRO Skåne, Ulla Holmberg, PRO Västerbotten, Bengt Kronblad, PRO Kalmar län, Märtha Dahlberg, personalrepresentant

ERSÄTTARE

Bernth Johnson, PRO Blekinge, Ingela Ekholm, PRO Göteborg, Carl-Eric Thörn-gren, PRO Uppsala län, Lars Holmström, PRO Ångermanland, Leif Persson, PRO Jämtland, Sten Boström, förste ersättare, personalrepresentant, Sara Gunnerblad, andre ersättare, personalrepresentant

Styrelsen har hållit 9 protokollförda sammanträden. Sekreterare har varit Anita Ulveklint.

Arbetsutskottet

Curt Persson, Christina Tallberg, Lars Hedberg, Lisbeth Staaf Igelström (ersättare)

Arbetsutskottet har haft 8 protokollförda sammanträden.

Revisorer

Sven-Ivar Jansson, Stockholm, Olof Karlsson, Norrbotten, Fredrik Sjölander aukt. Revisor KPMG

Representantskapet

PRO:s representantskap har haft årsmöte den 28–29 maj på PRO:s folkhögskola i Gysinge och höstmöte den 21 november på hotell Sheraton, Stockholm. Ordförande vid årsmötet var Bo Johansson, PRO Stockholms län, och vid höstmötet Mayvor Lundberg från PRO Södermanland.

PRO:s styrelse efter kongressen 2013. Stående från vänster: Ingela Ekholm, Carl-Eric Thörngren, Leif Persson, Bengt Kronblad, Curt Persson, Bernt Johnson, Göran Göransson, Lisbeth Staaf Igelström och Märtha Dahlberg. Sittande från vänster: Mauritz Eliasson, Janette Bäckman, Lars Hedberg, Christina Tallberg och Lars Holmström. Infällda bilder: Eda Andersson och Ulla Holmberg.

PRO:s förhandlingsorganisation

I anslutning till representantskapet årsmöte genomförde PROFO, PRO:s förhandlingsorganisation, sitt årsmöte. I anslutning till representantskapets höstmöte genomfördes ytterligare ett sammanträde i PROFO.

Valberedning inför kongressen 2015

Bo Johansson, Stockholms län, ordförande, Barbro Sandberg, Norrbotten, Lennart Larsson, Norra Älvsborg, Lola Nilsson, Södermanland, Ulla Berndtsson, Västmanland.

ERSÄTTARE

Axel Andersson, Gävleborg, Kerstin Wallin, Jämtland, Gunnel Carlqvist, Skåne, Sterne Johannesson, Blekinge, Christina Breilin, Ångermanland.

Årsredovisning 2013

Förvaltningsberättelse

Årsredovisningen omfattar Pensionärernas riksorganisation inklusive resultat-enheterna PRO:s folkhögskola i Gysinge och Intresseföreningen PRO:s folkhögskola Gysinge.

Pensionärernas Riksorganisation, PRO, är en ideell, allmännyttig förening och intresseorganisation öppen för alla Sveriges pensionärer. PRO är en självständig, oberoende och partipolitisk obunden organisation. Organisationen bevakar pensionärernas intressen i regeringens pensionärskommitté och lokalt och regionalt i kommunernas och landstingens/regionernas pensionärsråd.

Under 2013 har PRO fortsatt bedrivit opinionsarbete kring bland annat pensionärernas ekonomi – den orättvisa skatten, pensioner och bostadstillägg – och om äldres boende, idag och i framtiden. PRO har även arbetat för förbättringar i äldrevard och läkemedelsförskrivning.

PRO bedriver en omfattande egen verksamhet och erbjuder medlemmarna en mötesplats för gemenskap, personlig utveckling, glädje och hälsa. Under 2013 genomförde PRO bland annat studiecirklar i 142 olika ämnen.

Antalet medlemmar i PRO den 31 december 2013 var 394 995. PRO är Sveriges i särklass största pensionärsorganisation.

PRO ger ut medlemstidningen PROpensionären med ett exemplar per medlemshushåll. 2013 var tidningens TS-kontrollerade upplaga 295 200 exemplar.

Sedan 1982 driver PRO folkhögskola. Skolan har sin verksamhet förlagd till den egna fastigheten Gysinge Herrgård i Sandvikens kommun.

PRO är via Nordiska samarbetskommittén (NSK) fullvärdig medlem i organisationen AGE Platform Europe, som verkar för äldre frågor på EU-nivå.

Årets resultat före fondförändringar är 1 205 647 kronor.

Till representantskapets förfogande står följande resultat:

PRO:s fondkapital	93 088 428 kr
Balanserad vinst eller förlust	1 362 439 kr
Årets resultat	1 205 647 kr
<hr/>	
Summa kronor	95 656 514 kr

Vad beträffar organisationens resultat och ställning i övrigt hänvisas till efterföljande resultat- och balansräkningar med tillhörande bokslutsdispositioner och noter.

Resultaträkning

BELOPP I KR	NOT	2013-01-01 2013-12-31	2012-01-01 2012-12-31
Medlemsavgifter		61 296 371	61 430 738
Erhållna bidrag	1	14 614 729	13 595 047
Övriga intäkter	2	28 399 463	31 211 684
Summa intäkter		104 310 563	106 237 469
Verksamhetskostnader	3	-51 298 489	-49 236 737
Externa kostnader	4	-20 758 396	-19 732 386
Personalkostnader	5	-33 227 861	-30 775 386
Avskrivningar	6	-997 035	-879 052
Summa kostnader		-106 281 781	-100 623 561
Verksamhetsresultat		-1 971 218	5 613 908
Resultat från finansiella poster			
Ränteintäkter & liknande resultatposter	7	3 230 666	1 338 141
Resultat efter finansiella poster		1 259 448	6 952 049
Bokslutsdispositioner			
Aktuell skatt		-53 801	-33 256
Årets resultat		1 205 647	6 918 793
Fondförändringar	16	-1 205 647	-6 918 793
Årets resultat efter fondförändring		0	0

Balansräkning

BELOPP I KR	NOT	2013-12-31	2012-12-31
TILLGÅNGAR			
<i>Anläggningstillgångar</i>			
<hr/>			
MATERIELLA ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR			
Byggnader, mark	8	18 339 239	17 319 734
Inventarier	9	1 109 631	1 136 591
		19 448 870	18 456 325
FINANSIELLA ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR			
Andelar i koncernföretag	10	1 476 700	1 476 700
Andra långfristiga värdepapper	11	0	8 020 500
		1 476 700	9 497 200
Summa anläggningstillgångar		20 925 570	27 953 525
<i>Omsättningstillgångar</i>			
<hr/>			
VARULAGER			
Varulager	12	363 999	336 384
KORTFRISTIGA FORDRINGAR			
Kundfordringar		1 232 190	1 312 936
Övriga fordringar	13	10 548 127	12 717 176
Förutbetalda kostn. och uppl. intäkter	14	4 143 916	2 427 059
		15 924 233	16 457 171
KORTFRISTIGA PLACERINGAR			
	15	47 003 562	16 866 182
Kassa och Bank		26 309 820	47 590 443
Summa omsättningstillgångar		89 601 614	81 250 180
SUMMA TILLGÅNGAR		110 527 184	109 203 705

Balansräkning

BELOPP I KR	NOT	2013-12-31	2012-12-31
EGET KAPITAL OCH SKULDER			
<i>Eget kapital</i>			
Förvaltade fonder	16, 17	2 313 694	2 202 580
Intresseföreningens fond	16	567 906	598 230
Kongressfonden	16	10 626 105	10 626 105
Folkhögskolans fond	16	14 521 019	14 561 133
Övriga fonder	16, 18	66 265 351	67 342 742
Balanserat resultat		1 362 439	1 362 439
Årets resultat		1 205 647	6 918 793
Fondförändringar	16	-1 205 647	-6 918 793
Summa eget kapital		95 656 514	96 693 229
<i>Kortfristiga skulder</i>			
Leverantörsskulder		4 580 472	3 804 532
Skatteskulder		53 801	106 185
Övriga skulder	19	908 186	896 655
Upplupna kostn. och förutbet. intäkter	20	9 328 211	7 703 104
Summa kortfristiga skulder		14 870 670	12 510 476
SUMMA EGET KAPITAL O SKULDER		110 527 184	109 203 705

Ställda säkerheter:	Inga	Inga
Ansvarsförbindelser:		
Resegaranti Grand Tours AB	50 000	50 000

Kassaflödesanalys

BELOPP I KR	2013	2012
Verksamhet		
Resultat före finansiella poster	-1 971 218	5 613 908
Erhållen ränta	3 230 666	1 338 141
Resultat efter finansiella poster	1 259 448	6 952 049
Justeringar för poster som inte ingår i kassaflödet m.m	997 035	879 052
Betald skatt	-53 801	-33 256
Kassaflöde från verksamheten före förändringar av rörelsekapital	2 202 682	7 797 845
KASSAFLÖDE FRÅN FÖRÄNDRINGAR I RÖRELSEKAPITAL		
Ökn(-)minskn(+) av varulager	-27 615	330 482
Ökn(-)minskn(+) av kortfristiga fordringar	532 938	399 860
Ökn(+)-minskn(-) av kortfristiga skulder	2 360 194	-1 397 676
Ökn(+)-minskn(-) av resultatutjämningsfond	-2 242 362	0
Kassaflöde från verksamheten	2 825 837	7 130 511
<i>Investeringsverksamheten</i>		
Förvärv av materiella anläggningstillgångar	-1 989 580	-6 943 096
Förändring av finansiella tillgångar	8 020 500	3 143 706
Kassaflöde från investeringsverksamheten	6 030 920	-3 799 390
Årets kassaflöde	8 856 757	3 331 121
Likvida medel vid årets början	64 456 625	61 125 504
Likvida medel vid årets slut	73 313 382	64 456 625
FÖRKLARINGAR:		
Just. för poster som inte ingår i kassaflödet m m		
Avskrivning av tillgångar	997 035	879 052
	997 035	879 052
Likvida medel		
Kassa och bank	26 309 820	47 590 443
Kortfristiga placeringar jämförda med likvida medel	47 003 562	16 866 182
	73 313 382	64 456 625

Noter med redovisningsprinciper och bokslutskommentarer

Belopp i kr om inget annat anges

Allmänna redovisningsprinciper

Årsredovisningen har upprättas enligt årsredovisningslagen och bokföringsnämndens allmänna råd.

PRO:s Rikslotteri Trippelskrabet

I årsredovisningen är lotteriet nettoredovisat. Brutto har de totala intäkterna varit ca 63,6 miljoner kronor och kostnaderna varit ca 48,8 miljoner kronor, vilket gav en bruttointäkt till PRO på 7,9 miljoner kronor för perioden 2012-12-01 – 2013-12-31.

Fondförändringar

För rättvisande bild redovisas avsättning/upplösning av ändamålsbestämda fonder efter årets resultat i resultaträkningen. Upplösningen motsvarar kostnader för projekt där representantskapet tidigare godkänt avsättning av fondmedel för ändamål som styrelsen sedan har att genomföra.

På balansräkningen har ändamålsbestämda fonder i eget kapital ökat respektive minskat med de fondförändringar som skett i resultaträkningen.

Inköp av eget s k förlags- och profilmaterial har bedömts vara av ringa värde varför det för 2013 har kostnadsförts i sin helhet.

Koncernuppgifter

PRO utgör moderorganisation för en koncern med dotterbolaget Grand Tours AB enligt not 10. PRO upprättar inte koncernredovisning med hänvisning till reglerna i Årsredovisningslagen 7 kap. 5§, då dotterbolaget inte har betydande påverkan på koncernens omsättning, resultat och eget kapital. Inga betydande koncernmellanhavanden i form av internförsäljningar eller fordringar och skulder förekommer.

För 2013 har Grand Tours AB en omsättning på 3,2 mkr (föregående år 3,1 mkr) varvid koncernens del av överskottet är ca 0,1 mkr mot föregående års överskott på 0,1 mkr. Bolagets balansomslutning per 2013-12-31 uppgår till 3,7 mkr (3,7 mkr) och koncernens del av eget kapital understiger 0,3 mkr (0,2 mkr).

Värderingsprinciper m m

Tillgångar, avsättningar och skulder har värderats till anskaffningsvärden om inget annat anges. Se nedan.

FORDRINGAR

Fordringar har efter individuell värdering upptagits till belopp varmed de beräknas inflyta.

AVSKRIVNINGSPRINCIPER FÖR ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR

Avskrivningar enligt plan baseras på ursprungliga anskaffningsvärden och beräknad ekonomisk livslängd.

MATERIELLA ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR

Byggnader	40 år
Inventarier	5 år
Markanläggning (Bergvärme)	15 år
Fasta fastighetsinventarier	20 år

Datautrustning har bedömts som korttidsinventarier och redovisas under externa kostnader.

LIKVIDA PLACERINGAR

Kortfristiga placeringar under omsättningstillgångar har år 2013 värderats till marknadsvärde.

NOT 1 ERHÅLLNA BIDRAG

	2013	2012
Bättre tänka efter före	979 708	601 051
Lönebidrag	586 143	581 467
Landstingsbidrag, Fhsk	953 088	832 016
Statsbidrag, organisationsstöd	3 594 176	3 646 484
Statsbidrag, folkhögskolan	7 358 036	7 203 014
Koll på läkemedel	942 326	0
Bo bra på äldre dar	0	230 329
CapMouse	0	221 592
Övriga	201 252	279 094
	<u>14 614 729</u>	<u>13 595 047</u>

NOT 2 ÖVRIGA INTÄKTER

	2013	2012
Folkhögskolan	7 479 749	6 803 230
Annonsförsäljning	10 217 342	10 568 366
Förlagsmaterial	1 716 894	1 653 447
Hyror	1 124 871	930 566
Trippelskrapet	7 455 997	9 469 226
Övrigt	404 610	1 786 849
	<u>28 399 463</u>	<u>31 211 684</u>

NOT 3 VERKSAMHETSKOSTNADER

	2013	2012
Material- och externa verksamhetskostnader	2 036 192	1 956 134
Tidningen PROpensionären	21 209 376	21 485 191
Medlemsvärning/inform.	12 770 609	9 329 252
Studieverksamhet	4 332 340	2 384 187
Organisation	4 728 965	9 601 401
PRO:s Folkhögskola	54 152	62 403
Intresseföreningen	69 845	47 141
Kultur	856 436	790 749
Förlagsmaterial	2 343 430	2 289 217
Intressepolitik	1 861 998	0
Övrigt	1 035 146	1 291 062
	<u>51 298 489</u>	<u>49 236 737</u>

NOT 4 EXTERNA KOSTNADER

	2013	2012
Lokal och inventarier	7 323 451	6 694 505
Lämnade bidrag och avgifter	3 700 542	3 709 992
Kontor	4 026 848	4 212 495
Medlemsregistret	4 361 435	4 709 680
Övrigt	1 346 120	405 714
	<u>20 758 396</u>	<u>19 732 386</u>

NOT 5 PERSONALKOSTNADER

	2013	2012
Medelantalet anställda		
Antal anställda	51*	51**
<i>Varav män</i>	18	18
Ledningsgruppen	3	3
<i>Varav män</i>	2	2
Styrelseledamöter	11	11
<i>Varav män</i>	5	5

* varav PRO:s kansli 29

** varav PRO:s kansli 29

	2013	2012
Löner, andra ersättningar och sociala kostnader		
Styrelse och förbundssekreterare	1 456 495	1 396 472
Övriga anställda	24 569 583	23 931 558
Summa	26 026 078	25 328 030

* Sociala kostnader	10 155 164	8 715 750
<i>(varav pensionskostnader)</i>	3 946 664	2 465 467

Inga pensionskostnader för styrelsen.

Förbundssekreterare och övrig personal har enligt kollektivavtal KFO-Handels avtalspension tecknat i Folksam/KP.

NOT 6 AVSKRIVNINGAR

	2013	2012
Maskiner och inventarier	226 026	175 608
Fastigheten Gysinge Herrgård	94 025	95 200
Fastigheten Udden Gysinge	210 823	210 823
Fastigheten Gysinge investering	313 374	244 634
Markanläggning (Bergvärme)	152 787	152 787
Summa avskrivningar	997 035	879 052

NOT 7 FINANSNETTO

	2013	2012
Nedskrivning av andelar	-20 500	0
Ränteintäkter	587 235	962 649
Räntekostnader o finansiella kostnader	-23 894	-25 905
Utdelningar	145 742	86 447
Orealiserade värdeförändringar	-25 405	126 915
Realiserat resultat	2 567 488	188 035
	<u>3 230 666</u>	<u>1 338 141</u>

NOT 8 BYGGNADER OCH MARK

	2013-12-31	2012-12-31
<i>Akkumulerade anskaffningsvärden</i>		
Vid årets början	21 804 137	14 929 924
Nyanskaffningar	1 637 727	6 874 213
Avyttringar och utrangeringar	0	0
Summa	<u>23 441 864</u>	<u>21 804 137</u>
<i>Akkumulerade avskrivningar enligt plan</i>		
Vid årets början	-4 484 403	-3 933 746
Avyttringar och utrangeringar	0	0
Årets avskrivning enligt plan	-618 222	-550 657
Summa	<u>-5 102 625</u>	<u>-4 484 403</u>
Planenligt restvärde vid årets slut	18 339 239	17 319 734

Gysinge 1:28 Sandviken

Taxeringsvärde, byggnader 579 000 579 000

Taxeringsvärde, mark 180 000 180 000

Fastigheten Gysinge Herrgård är 0-taxerad som skolfastighet med undantag av läkarvillan taxeringsvärde 759 000 kr

NOT 9 INVENTARIER/VERKTYG/INSTALLATIONER

	2013-12-31	2012-12-31
<i>Ackumulerade anskaffningsvärden</i>		
Vid årets början	7 495 808	7 426 925
Nyanskaffningar	351 853	68 883
Avyttringar och utrangeringar	0	0
Summa	7 847 661	7 495 808
<i>Ackumulerade avskrivningar enligt plan</i>		
Vid årets början	-6 359 217	-6 030 822
Avyttringar och utrangeringar	0	0
Årets avskrivning enligt plan	-378 813	-328 395
Summa	-6 738 030	-6 359 217
Planenligt restvärde vid årets slut	1 109 631	1 136 591

NOT 10 ANDELAR I KONCERNFÖRETAG

	Bokfört värde
Vid årets början	1 476 700
Nyanskaffning	0
Vid årets slut	1 476 700

Grand Tours AB, org.nr 556291-8358, 14 767 stycken à 100 kr Ägarandel 58 %

NOT 11 ANDRA LÅNGFRISTIGA VÄRDEPAPPER

	Antal andelar	Nedskrivet 2013-12-31	Bokfört värde
Riksbyggen	20 st	- 10 000	0
Folkets hus	50 st	- 5 000	0
Gersheden	50 st	- 5 000	0
Folkteatern	50 st	- 500	0
		- 20 500	0
Obligationer			
			Bokfört värde
Vid årets början			8 000 000
Nyanskaffningar			0
Avyttringar			-8 000 000
			0
Vid årets slut			0

NOT 12 VARULAGER M. M.

	2013-12-31	2012-12-31
Livsmedel	98 656	87 941
Förlag, kontor	129 662	98 104
Förbrukning, övrigt	135 681	150 339
	<u>363 999</u>	<u>336 384</u>

NOT 13 ÖVRIGA KORTFRISTIGA FORDRINGAR

	2013-12-31	2012-12-31
Fordran landstingsbidrag	0	175 000
Fordran lönebidrag	104 150	90 624
Fordran övriga bidrag	11 377	48 200
Fordran Trippelskräpet	7 900 000	10 000 000
Fordran Stjärndistribution	1 083 739	1 030 828
Fordran Skatteverket	1 169 427	1 096 982
Övriga kortfristiga fordringar	279 434	275 542
	<u>10 548 127</u>	<u>12 717 176</u>

NOT 14 FÖRUTBETALDA KOSTNADER OCH UPPLUPNA INTÄKTER

	2013-12-31	2012-12-31
Förutbetalda hyreskostnader	816 125	805 394
Förutbetalda fakturor	2 839 053	1 333 219
Upplupna inkomsträntor	83 556	0
Övriga	405 182	288 446
	<u>4 143 916</u>	<u>2 427 059</u>

NOT 15 KORTFRISTIGA PLACERINGAR

	<i>Bokfört värde</i>	<i>Marknadsvärde</i>
Pensionärernas riksorganisation, räntefond	6 959 101	6 959 101
Ränteplacering korttid 3 mån, PRO	30 000 000	30 000 000
Övriga placeringar PRO*	450 772	450 772
Folkhögskolan, räntefond	9 043 514	9 043 514
Intresseföreningen, räntefond	550 175	550 175
	<u>47 003 562</u>	<u>47 003 562</u>

* Räntefonder, Aktiefonder, Alternativa placeringar, Blandfonder

NOT 16 EGET KAPITAL

	Intresseföreningen	Förvaltade fonder	Kongressfonden	Folkhögskolan	Övrig fond	Balanserat resultat
Vid årets ingång	598 230	2 202 580	10 626 105	14 561 133	67 342 742	1 362 439
Fondförändringar:						
Intresseför.fond	-30 324					
Beslutat anslag ur överskottet 2012					- 2 242 362	
Resultatutj.fond					3 625 231	
Reparationsfond					-689 636	
Dispositionsfond					-1 770 624	
Fhsk fond				-40 114		
Bidr. forskn.fond		111 114				1 205 647
Årets resultat						-1 205 647
Förändr. av fonder						
Vid årets slut	567 906	2 313 694	10 626 105	14 521 019	66 265 351	1 362 439

Resultat 2013 från Folkhögskolans verksamhet har överförts till Folkhögskolans fond i sin helhet.

Resultat 2013 från Intresseföreningens verksamhet har överförts till Intresseföreningens fond i sin helhet.

2012 reserverades enligt särskilt beslut anslag till PRO:s distrikt ur årets resultat i Resultatutjämningsfonden.

NOT 17 FÖRVALTADE FONDER

	2013-12-31	2012-12-31
Forskningsfond	2 313 694	2 202 580
	<u>2 313 694</u>	<u>2 202 580</u>

NOT 18 ÖVRIGA FONDER

	2013-12-31	2012-12-31
Likviditetsfond	20 000 000	20 000 000
Inventariefond	3 686 839	3 686 839
Övriga fonder	6 500 000	6 500 000
Reparationsfond Gysinge	8 245 748	8 935 384
Resultatutjämningsfond	24 603 388	23 220 519
Dispositionsfond	3 229 376	5 000 000
	<u>66 265 351</u>	<u>67 342 742</u>

Övriga fonder 2013-12-31 uppgår till 6 500 000 kronor. Häri ingår reserveringar för aktiekapitalet i Grand Tours AB enligt not 10. Dessutom ingår reservering av medel gentemot PRO:s Folkhögskola.

Förändring av fonder inom eget kapital enl. not 16 på totalt – 1 205 647 kronor redovisas efter årets resultat i resultaträkningen.

NOT 19 ÖVRIGA SKULDER

	2013-12-31	2012-12-31
Momsskuld	10 099	17 625
Personalskatter	594 770	567 027
Övrigt	303 317	312 003
	<u>908 186</u>	<u>896 655</u>

NOT 20 UPPLUPNA KOSTNADER OCH FÖRUTBETALDA INTÄKTER

	2013-12-31	2012-12-31
Upplupen semester, övertid, sociala avgifter	4 075 239	3 354 681
Medlemsavgifter	2 171 313	2 426 175
Interimsskulder	3 081 659	1 922 248
	<u>9 328 211</u>	<u>7 703 104</u>

Revisionsberättelse

**TILL REPRESENTANTSKAPET I PENSIONÄRERNAS RIKSORGANISATION,
ORG. NR 846000-5120**

Rapport om årsredovisningen

Vi har utfört en revision av årsredovisningen för Pensionärernas Riksorganisation för år 2013.

STYRELSENS ANSVAR FÖR ÅRSREDOVISNINGEN

Det är styrelsen som har ansvaret för att upprätta en årsredovisning som ger en rättvisande bild enligt årsredovisningslagen och för den interna kontroll som styrelsen bedömer är nödvändig för att upprätta en årsredovisning som inte innehåller väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel.

REVISORNS ANSVAR

Vårt ansvar är att uttala oss om årsredovisningen på grundval av vår revision. Granskningen har utförts enligt god revisions sed. För den auktoriserade revisorn innebär detta att han eller hon utfört revisionen enligt International Standards on Auditing och god revisions sed i Sverige. Dessa standarder kräver att den auktoriserade revisorn följer yrkesetiska krav samt planerar och utför revisionen för att uppnå rimlig säkerhet att årsredovisningen inte innehåller väsentliga felaktigheter.

En revision innefattar att genom olika åtgärder inhämta revisionsbevis om belopp och annan information i årsredovisningen. Revisorn väljer vilka åtgärder som ska utföras, bland annat genom att bedöma riskerna för väsentliga felaktigheter i årsredovisningen, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel. Vid denna riskbedömning beaktar revisorn de delar av den interna kontrollen som är relevanta för hur föreningen upprättar årsredovisningen för att ge en rättvisande bild i syfte att utforma granskningsåtgärder som är ändamålsenliga med hänsyn till omständigheterna, men inte i syfte att göra ett uttalande om effektiviteten i föreningens interna kontroll. En revision innefattar också en utvärdering av ändamålsenligheten i de redovisningsprinciper som har använts och av rimligheten i styrelsens uppskattningar i redovisningen, liksom en utvärdering av den övergripande presentationen i årsredovisningen.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

UTTALANDEN

Enligt vår uppfattning har årsredovisningen upprättats i enlighet med årsredovisningslagen och ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av Pensionärernas Riksorganisations finansiella ställning per den 31 december 2013 och av dess finansiella resultat och kassaflöden för året enligt årsredovisningslagen. Förvaltningsberättelsen är förenlig med årsredovisningens övriga delar.

Vi tillstyrker därför att Representantskapet fastställer resultaträkningen och balansräkningen.

Rapport om andra krav enligt lagar och andra författningar samt stadgar

Utöver vår revision av årsredovisningen har vi även utfört en revision av styrelsens förvaltning för Pensionärernas Riksorganisation för år 2013.

STYRELSENS ANSVAR

Det är styrelsen som har ansvaret för förvaltningen.

REVISORNS ANSVAR

Vårt ansvar är att med rimlig säkerhet uttala oss om förvaltningen på grundval av vår revision. Vi har utfört revisionen enligt god revisionssed i Sverige.

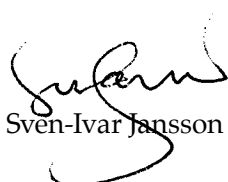
Som underlag för vårt uttalande om ansvarsfrihet har vi utöver vår revision av årsredovisningen granskat väsentliga beslut, åtgärder och förhållanden i föreningen för att kunna bedöma om någon styrelseledamot har företagit någon åtgärd eller gjort sig skyldig till försummelse som kan föranleda ersättningsskyldighet.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för vårt uttalande.

UTTALANDE

Vi tillstyrker att Representantskapet beviljar styrelsens ledamöter ansvarsfrihet för räkenskapsåret.

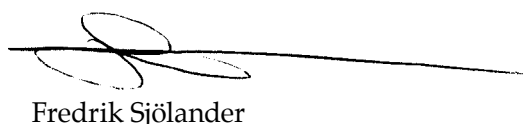
Stockholm den 2 april 2014

Sven-Ivar Jansson

Olof Karlsson

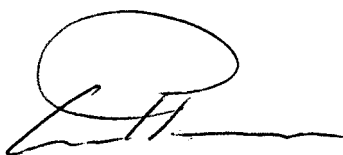

Fredrik Sjölander
auktoriserad revisor
KPMG AB

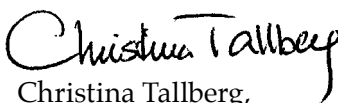
Slutord

PRO:s styrelse tackar medlemmar och anställda som under året bidragit till goda resultat, och redovisar med denna verksamhetsberättelse utvecklingen under året samt överlämnar berättelsen till representantskapet för beslut.

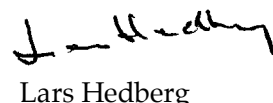
Stockholm den 1 april 2014

Curt Persson,
ordförande

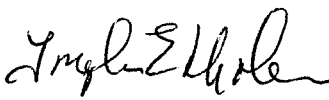
Christina Tallberg,
1:e vice ordförande

Lars Hedberg
2:e vice ordförande

Lisbeth Staaf Igelström

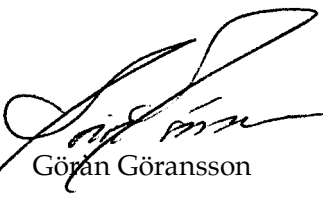
Ingela Ekholm

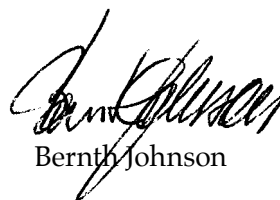
Janette Bäckman

Mauritz Eliasson

Göran Göransson

Bernth Johnson

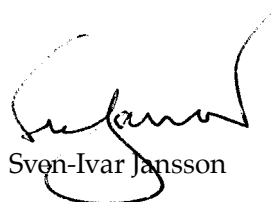

Bengt Kronblad

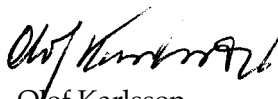

Märtha Dahlberg
Personalrepresentant

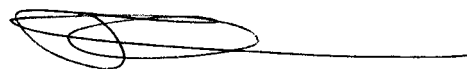
Vår revisionsberättelse har lämnats den 2 april 2014

Sven-Ivar Jansson

Olof Karlsson

Fredrik Sjölander
auktoriserad revisor
KPMG AB

Pensionärernas Riksorganisation, PRO, är landets största pensionärsorganisation med cirka 400 000 medlemmar. I PRO finns gemenskap och medlemsaktiviteter som kultur, studier, resor och friskvård. PRO bedriver ett omfattande påverkansarbete gällande pensioner, vård och omsorg, boende för äldre och rättvisa skatter. PRO gör Sverige klokare, friskare och roligare.

PRO

Pensionärernas Riksorganisation Postadress: Box, 3274, 103 65 Stockholm, Besöksadress: Adolf Fredriks Kyrkogata 12
Telefon: 08-701 67 00, Epost: info@pro.se, Hemsida: www.pro.se

© Foto: Stefan Bladh, Lena Granefelt/Agent Molly & Co, Brian Predstrup/Agent Evers, Lasse Persson, Getty Images
Skribenter/författare: Personal på PRO:s kansli, Form och produktion: IK Stockholm, Tryck: Tellogruppen, Artikelnummer: PRO697